

Příloha k protokolu o SZZ č. ....
FF JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola: .....

Ústav estetiky

28. 8. 2012
Datum odevzdání posudku: .....

Michaela Martínková
Jméno: .....
Estetika
Obor: .....

Recenzent * / **Mgr. Ondřej Dadejčík,**
Ph.D.

bakalářské práce
Vedoucí */
Mgr. Denis Ciporanov, Ph.D.
.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Evolucionistické koncepce estetického souzení

.....
(téma)

Bakalářská práce Michaely Martínkové se pokouší představit téma, jež je sice pro hlavní proud tradice estetických bádání hraniční, přesto navýsost zajímavé a především aktuální. Autorka se ve své práci zaměřila nejen na esteticky relevantní vrstvy a motivy v díle samotného Charlese Darwina – britského přírodovědce a zakladatele evoluční biologie–, nýbrž pokusila se z různých úhlů tyto aspekty lépe uchopit. Jako tato hlediska byly nesporně vhodně zvoleny více či méně kritické recepce klasiků české estetiky (Durdík, Hostinský), ale rovněž – v závěrečné části práci – rozvedení některých momentů darwinistického či evolucionistického myšlení v díle novozélandského estetika a filozofa Denise Duttona. Celkově lze říci, že práce vykazuje zájem o dané téma, schopnost zaměřit se na relevantní literaturu a schopnost rozčlenit celou práci do *tématicky* konzistentních celků. Samotná realizace vytýčeného plánu však vykazuje kolísavou kvalitu. Autorka v některých částech pouze přejímá teze a závěry Karla Stibrala coby klíčového tuzemského autora k danému tématu.

Bakalářská práce je uvedena problematickou kapitolou nazvanou „Dobový kontext“ (s. 9–11). Tento typ kapitoly je v úvodu práce zcela na místě, o samotném dobovém kontextu a jeho vlivu na Darwinovy estetické názory se však dozvíme velmi málo, resp. pouze velmi stručný a tudíž zjednodušující výťah z toho, co o filozoficko-estetickém vzdělání Darwinově píše právě Karel Stibral. Pro shrnutí a zasazení tématu do kontextu je jeho kniha nepochybně volbou v našem prostředí až nezbytnou, nicméně pramálo vysvětlující formulace typu: „*Estetika předcházející vzniku Darwinovy teorie, tedy estetika 18. st. se nesla v duchu empirie a analýzy, a je vysvětlována psychologicky či biologicky (fiziologicky).*“; nebo „*Krásu a užitečnost ovšem již v 18. st. přestal sjednocovat Edmund Burke, který posunul význam slova fitness k utility, čili k pouhé užitečnosti a účelnosti. Podle Burke nemůže být žádná účelnost příčinou krásy. Na tuto teorii pak navazuje Kant.*“; nedosvědčují důkladné pochopení uváděných tezí. Doporučit lze v takovém případě vstoupit pod vedením Stibralova textu přímo do děl jím diskutovaných autorů. Čtenář práce však může dále pokračovat alespoň s nepřilíh doloženým poznatkem, že Darwin byl s filozofickou estetikou osmnáctého století obeznámen a svým způsobem ji v různých vlastních názorech kreativně přejímal.

Následující část s názvem „Charles Darwin“ se skládá ze dvoustránkového soupisu postřehů a názorů českého estetika Josefa Durdíka na samotného Darwina (mj. z jeho návštěvy u slavného přírodovědce). Není zcela zřejmé, k jakému účelu měla tato stručná kapitola sloužit, na jedné straně je životopisných pramenů o samotném Darwinovi vícero (včetně jeho vlastního krátkého životopisu) a na

straně druhé se tento oddíl obsahově střetává s (pokud jde o Durdíka rovněž značně stručnou) částí sedmou „Darwin v kontextu české estetiky“ (s. 28).

Následují odstavcové kapitoly 3.1–4, z nichž by mohla být rozsahem adekvátnější kapitola jediná, s vnitřním členěním, návazností podrobnější argumentace a především s vlastním shrnutím poznatků důležitých pro téma práce. V těchto několika odstavcích je řečeno mnoho relevantního z hlediska biologické estetiky, žádoucí by ale byla konfrontace téhož s opěrnými či konstitutivními prvky moderní filozofické estetiky (pojetí estetické zkušenosti, estetického postoje, otázka estetické normy a hodnoty atd.).

Části 5.–6.2. tvoří dle mého soudu nejkvalitnější část práce. Výklad je souvislejší, není útržkovitý a vychází z lepšího či adekvátnějšího poměru primární a sekundární literatury. V kapitole 6.1. nazvané „Prospěšnost“ by bylo dle mého názoru pro kontrast možné rozvinout či představit tzv. *kantovské paradigma* moderní estetiky. Domnívám se, že potíže i zajímavost s otázkami biologické či evolucionistické estetiky by potom byly zřetelnější.

Kvalita zpracování následujících dvou kapitol opět klesá. Velmi zajímavé téma již zmíněné sedmé kapitoly („Darwin v kontextu české estetiky“) vykazuje znovu zjevnou asymetrii, Josefu Durdíkovi je věnován odstavec, s Otakarem Hostinským je to o něco lepší (2 strany). Domnívám se, že pokud by byl věnován nadbytečně zaplněný prostor u některých předchozích kapitol této části práce, zvýšilo by to konzistenci a kvalitu celku. To se ostatně týká i dvou závěrečných částí (8. a 8.1.). Obě kapitoly „Současné tendence“ (1,5 strany) a „Denis Dutton“ (2 strany) slibují zajímavý obsah, ten se ale redukuje na sled obecných poznámek v případě prvého a o něco podrobnější a kritičtěji reflektovaný přehled Duttonových tezí v případě druhém. Autorka osmou, „duttonovskou“ část končí příznačně: „*Duttonova teorie je velmi složitá a zdaleka se jí zde nemůžeme věnovat v plné míře. Ve své komplexnosti by stála za samostatnou prací.*“ Dovolím si uzavřít, že právě objasnění složitosti a komplexnosti Duttonovy teorie na pozadí představeného Darwinova myšlení by čtenář – na úkor jiných částí práce – očekával.

Vzhledem k výše uvedeným námitkám a zároveň vzhledem ke jmenovaným kladům doporučuji bakalářskou práci Michaely Martínkové k obhajobě a navrhuji hodnotit ji stupněm **dobře**.

dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: .....

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

Litoměřicích 27. 8. 2012
V ..... dne .....

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte